

TÁJÉKOZTATÓ

a foglalkoztatás helyzetéről, a munkanélküliség alakulásáról Sárospatak városban

A Sárospataki Járás központja Sárospatak, amelyhez 15 település tartozik. A népesség száma 25017 fő, az egyetlen városban a népesség 51 %-a él.

Sárospatak és vonzáskörzete jelentős iparral nem rendelkezett és jelenleg sem rendelkezik, a gazdaság súlypontja – a térség természeti adottságaiból adódóan – a szőlő- és bortermelés, valamint a turizmus-vendéglátás. Hagyományosan nagy szerepe van a mezőgazdasági tevékenységnek, részaránya közel 10%. A térségben működő vállalkozások jellemzően a kis- és középvállalkozások kategóriájába sorolhatók.

A szőlő-bor ágazatban több komoly tőkével rendelkező gazdasági társaság működik, amelyek jelentős beruházásokat hajtottak végre az utóbbi években. Ezek főként az ültetvénytelepítésben és korszerű borászati technológiákban öltöttek testet, és jelentős foglalkoztatási vonzatuk nem volt. Ugyanakkor a hagyományos növénytermesztés és állattenyésztés komoly jövedelmezőségi problémákkal küszködik, csakúgy, mint a korábban jól prosperáló textilipar.

A viszonylag kedvezőtlen közlekedési feltételek és infrastrukturális hiányosságok miatt a befektetőknek nem jelent célterületet a térség. Jelentős gond továbbá az is, hogy nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű és minőségű szakképzett munkaerő. Jelentős az alacsony végzettségű álláskereső aránya.

Térségünkben az egyéni és társas vállalkozások száma 1244. A foglalkoztatás döntően Sárospatakon valósul meg. A működő vállalkozások zöme 50 fő alatti (1350), az 50 és 250 főt foglalkoztató cégek száma alacsony (270), 250 fő felett foglalkoztató cég nem található a térségben.

A munkaerő mobilitását rontják a magas közlekedési és lakhatási költségek, fokozva a várostól távoli településeken élők hátrányát. Közel 5 % népességfogyás jellemző, amely a gazdasági stagnálást, a prosperitás hiányát jelzi. A népességfogyás nagyobb részt az elvándorlásból adódik, amely főképp a fiatalok körében jelentős. Jellemzően a szakképzett közép vagy felsőfokú végzettséggel rendelkezők keresnek nagyobb városokban munkát, elsősorban Budapesten. Jelentős a külföldön munkát keresők száma is. Egyre gyakrabban fordul elő, hogy nem tudjuk a helyi vállalkozók munkaerőigényét feltölteni, mert nincsenek szakképzett fiatalok (pl.: villanyszerelő, szakács, pincér, esztergályos, asztalos, stb.) annak ellenére, hogy a helyi szakmunkásképzőben folyik ilyen jellegű szakmai képzés (kivéve: villanyszerelő).

2018. évben a város gazdasági helyzete jelentősen nem változott. A gazdasági válság mélypontján túljutva, a piaci pozíciókban némi javulás volt megfigyelhető, főként a fémfeldolgozás-fémmezmunkálás területén.

A kereskedelem területén kialakult foglalkoztatási szint várhatóan stagnálni fog, mivel csökken a fogyasztás, illetve a vásárlóerő. Az utóbbi évek kereskedelemfejlesztései némileg növelték a foglalkoztatási szintet az ágazatban, de számottevő mértékkel nem bírnak. (PEPCO 8-10fő)

Ipari szektorban folyamatosan fejlesztenek a vállalkozások, amelynek főképp a kvalifikáltabb munkaerőt érintő foglalkoztatási vonzata volt. Munkahelyteremtő beruházást a Zemplén Sheva Kft. valósít meg minegy 10 fő varrónőnek biztosítva állást a következő évben.

Évente kb. 200 - 250 munkaadóval tartunk rendszeres kapcsolatot. A vállalkozások jellemzően a kereskedelem, fémfeldolgozás, építőipar, mezőgazdaság, élelmiszeripar, textiláru gyártása és a lakossági szolgáltatások valamelyik területén működnek.

Jelentősebb munkáltatók:

Mezőgazdaság:

Dózsa Mezőgazdasági Zrt. Kenézlő	100-120 fő
Geo-Milk Kft. Sárospatak	90-120 fő
Tokaj-Oremus Kft. Tolcsva	50-70 fő

Ipar:*Feldolgozóipar:*

Pataki Ruhaipari Rt. Sárospatak	100-120 fő
Grega Kft. Sárospatak	20-40 fő

Gépipar:

BOSS Hungária 2006 Kft. Sárospatak	150-180 fő
FERRO-TOOL Rt. Sárospatak	20-50 fő
FRAISA Kft. Sárospatak	70-90 fő
RUBIKON-TEXT Kft. Sárospatak	20-30 fő
Technometall Kft. Sárospatak	20-30 fő
Elga-Zár Kft. Olaszliszka	20-30 fő
SÁRGÉPSZER Kft. Sárospatak	20-30 fő
RUFÉM Kft. Bodrogolaszi	30-50 fő

Egyéb ipar:

Kék és Társai Kft. Sárospatak	25-50 fő
DYNAMIS Kft.	10-15 fő

Élelmiszeripar:

Norpan Kft. Sárospatak	20-30 fő
Borsa Hungary Kft.	5-10 fő

Építőipar:

ÉPSZER Zrt. Sárospatak	80-100 fő
DOPEX Kft. Sárospatak	5 fő
Weinberg-93 Kft. Sárospatak	30-60 fő
PJ Centrál Bau Kft.	5-10 fő

Kereskedelem, vendéglátás:

FOR YOU 3. Kft. Sárospatak	40-60 fő
Kispatak 2000 Kft. Sárospatak	100-170 fő
Zemplén Idegenforgalmi Kft. Sárospatak	50-100 fő
Ajtai és Társai Kft. Sárospatak	10-25 fő
Bömbi 1948. Kft. Sárospatak	10-25 fő
Vár Vendéglő-94 Bt.	5-10 fő
Zempléni Huszár Kft.	5-10 fő

Közsféra és intézmények:

A foglalkoztatásban jelentős szerepet töltenek be az önkormányzat és intézményei, a szociális intézmények, valamint az önkormányzat Kommunális Szervezete. Az állandó köztisztviselői, közalkalmazotti létszám mellett nagy számban foglalkoztatnak közmunkásokat.

Civil szervezetek (alapítványok, egyesületek, közhasznú társaságok):

Az állam vagy az önkormányzat által fel nem vállalt, közfeladatok ellátására létrejött társulások. Mivel még erőtlen a civil szféra, ezért nagyobb létszámot nem képes foglalkoztatni.

- Zempléni Családokért Alapítvány
- Mozgáskorlátozottak Sárospataki és Zempléni Térségi Egyesülete
- Családsegítő Szakszolgálat

Szolgáltatás, kereskedelem:

A szolgáltatásban és a kereskedelemben a magánszféra vált meghatározóvá. Itt található a legtöbb magánvállalkozó, és jelentős a foglalkoztatottak száma is.

Elterjedt a városban a szállásadás a város idegenforgalmi nevezetességeinek köszönhetően. A vendéglátó tevékenység is jelentősnek mondható, a megvalósult fürdőfejlesztés várhatóan az idegenforgalom további fellendülését hozza.

Munkavállalók:

Városunkban az elmúlt évekhez viszonyítva jelentősen csökkent az álláskeresők száma, elsősorban a közfoglalkoztatási programoknak köszönhetően. (pl.:2014. évben átlagosan 602 fő álláskereső volt a regiszterünkben, 2018 novemberben 388 fő). A város aktív korú népessége 8610 fő, így a nyilvántartott álláskeresők aránya 4,51%. Ez lényegesen jobb a megyei 11,9% -os átlagtól és az országos 5,3%-tól is.

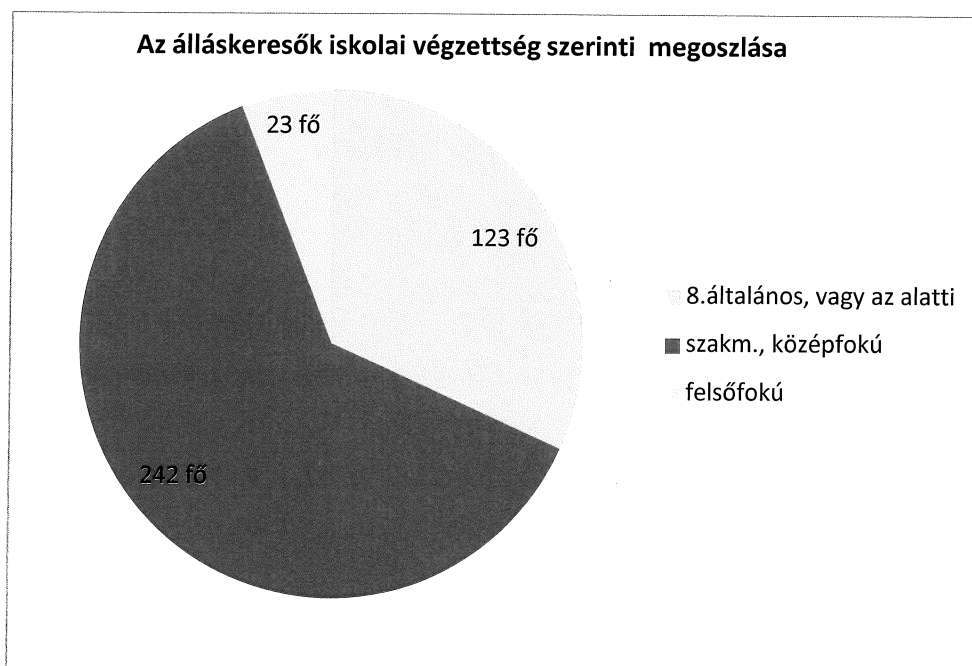
A 388 fő regisztrált álláskeresőből tartósan nem tud elhelyezkedni 133 fő.

Elhelyezkedésüket fizikai vagy mentális állapotuk akadályozza. 36 fő álláskeresősi járadékot kap, 36 fő segélyes.(nyugdíj előtti). Foglalkoztatást helyettesítő támogatást(FHT) 113 fő kap, jellemzően ők alkotják a tartós munkanélküliek táborát, a már említett okok miatt.

Az álláskeresők nemek szerinti megoszlása: 199 nő (51 %) és 189 férfi (49 %). A férfiak közül 142-nek volt szakképzettsége (75 %), mely a nők esetében 144 fő (72 %).

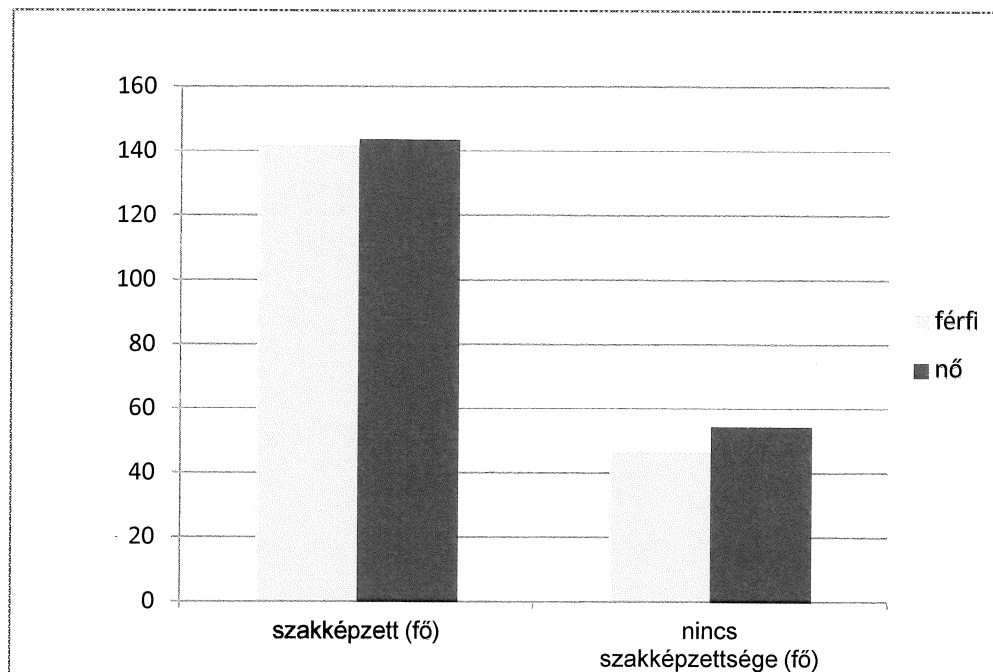

Iskolai végzettség szerinti megoszlás: 8 általános vagy az alatti végzettsége 123 főnek (32 %), szakmunkásképzővel és egyéb középfokú végzettséggel 242 fő (62 %) rendelkezett, míg felsőfokú végzettsége 23 főnek (6 %) volt.

Szakképzettség szerinti megoszlás férfiak és nők esetében:

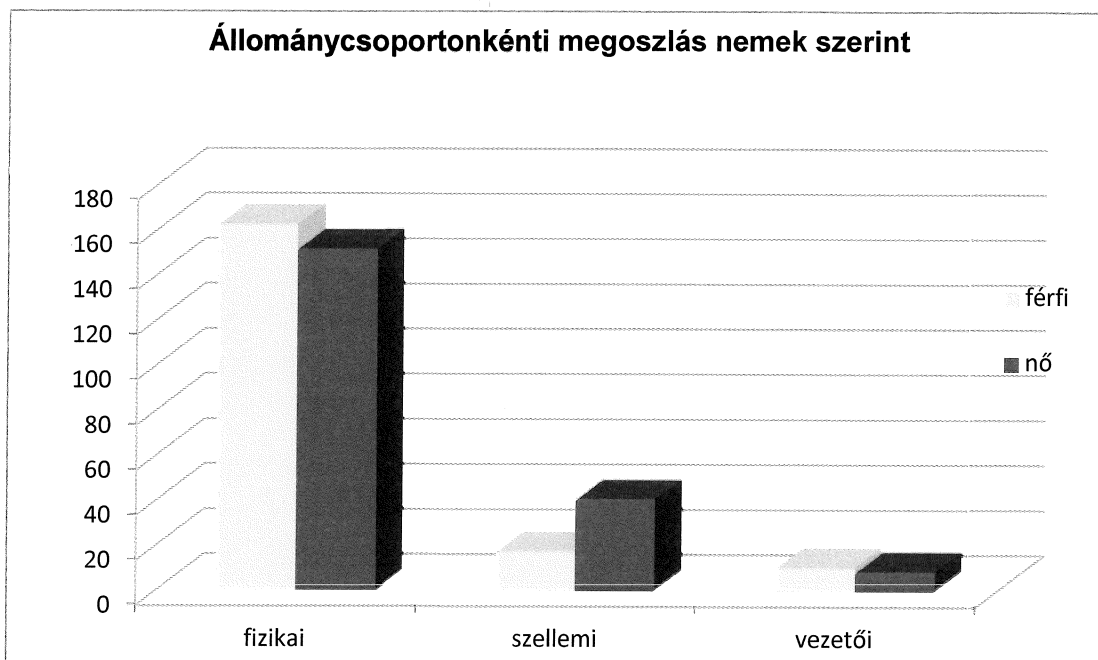
	szakképzett (fő)	nincs szakképesítése (fő)
férfi	142	47
nő	144	55

Állománycsoport szerinti megoszlás: A férfiak közül fizikai állományba 162-en (86 %) tartoztak, szellemi foglalkozása 17 főnek volt (9 %), 10-en (5 %) vezetői beosztást töltöttek be.

A nők közül 151-en (76 %) tartoztak fizikai állományba, 40-en (20 %) szellemi foglalkozásúak voltak, 8-an (4 %) vezetői posztot töltöttek be.

A szellemi foglalkozású férfiak aránya regisztrált álláskeresői körében fele a nőkének.

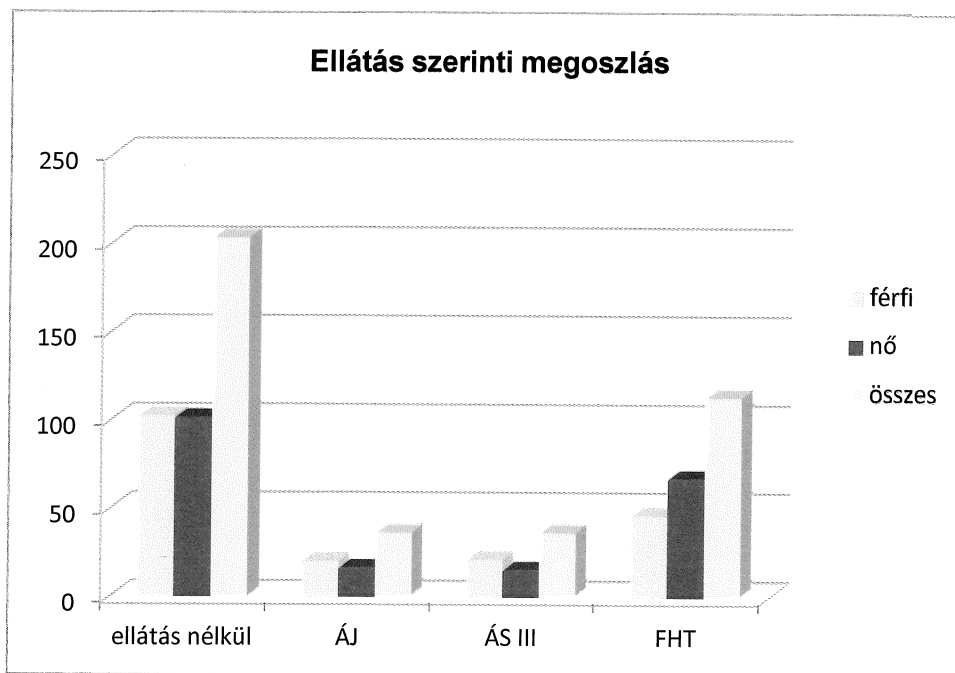
Ellátás:

Az álláskereső a hatályos törvények alapján álláskeresői járadékra jogosultak maximum 3 hónapig, amennyiben legalább három év munkaviszonnyal rendelkeznek. Akiknek a nyugdíjkorhatár betöltéséig 5 év van hátra, egyéb feltételek fennállása esetén álláskeresői segélyre (nyugdíj előtti segélyre) jogosultak a nyugdíjkorhatár eléréséig.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult az aktívkorú álláskereső, ha a családban az 1 fogyasztási egységre jutó jövedelem nem éri el a minimál nyugdíj 90 %-át, valamint álláskeresői járadékát kimerítette és a foglalkoztatási osztállyal továbbra is együttműködik.

Ellátás szerinti megoszlás:

	ellátás nélkül	ÁJ	ÁS III	FHT
férfi	102	20	21	46
nő	101	16	15	67
összes	203	36	36	113

Regisztrált munkanélküliek számának évenkénti összehasonlítása ellátási forma szerint Sárospatak városban:

Év	Nyilvántartott összesen	Tartós álláskereső	Járadék típusú ellátás	Álláskeresői segély	Foglalkoztatást helyettesítő tám.	Rendszeres szociális segély	Munkakorú népesség	Relatív mutató (%)
2014.	602	167	57	16	197		9259	7,9
2015.	610	145	43	24	223		9133	6,68
2016.	491	121	59	33	135		8959	5,48
2017.	447	126	47	40	144		8777	5,09
2018.	388	133	36	36	113		8610	4,51

A szám adatok alapján láthatjuk, hogy az elmúlt években csökkent az álláskeresők száma Sárospatakon. Ez elsősorban a közfoglalkoztatásnak köszönhető, de némi javulás mutatkozik a versenyszférában is. Támogatással 2383 főt helyeztünk el, ebből 308 fő (15%) az, akiket a versenyszféra alkalmazott.

A foglalkoztatási szint növelése érdekében tett intézkedéseink:

- munkaerő közvetítés
- foglalkoztatás bővítés támogatása (munkaerő-piaci programok) dec. FA, GINOP, TOP
- közfoglalkoztatás támogatása (START, hagyományos)
- humán erőforrás fejlesztés (képzés) GINOP 5.1.1.-5.2.1 GINOP 6.1.1
- munkahelymegőrzés támogatása dec. FA, OFA,
- munkaerő-piaci szolgáltatások (álláskeresői technikák, preventív FIT, pályaválasztás, külső szolgáltatók: RECIK , HÍD, OFA)

Munkaerő közvetítés:

2018-ban egyik legfontosabb szolgáltatásunknak az álláskereső munkahelyekre közvetítését tartjuk. A munkáltatói igények kielégítését, a megfelelő munkavállalók kiválasztását segíti az ügyfelek kategorizálása, profilozása a bevezetett profiling rendszer alkalmazásával. Ez évre 3000-3100 fő elhelyezését terveztük támogatott és nem támogatott munkakörökbe. November végéig 2900 fő sikeres közvetítése valósult meg.

Támogatással foglalkoztatottá váltak száma:

2383 fő létesített munkaviszonyt támogatással.

A támogatott munkahelyek kisebb arányban a versenyszférában jöttek létre GINOP 5.1.1-5.2.1. és a TOP 5.1.1.-5.1.2.-es programok támogatásával melyeket az EU finanszíroz. Összesen 308 fő (15%) kapott támogatást. 64-en bértámogatásban, 210-en bérköltség támogatásban részesültek, 31 fő kapott kezdő vállalkozóként vállalkozást segítő támogatást.

A támogatottak nagyobb részben 2075 fő (85%)-ban a másodlagos munkaerő-piacon helyezkedtek el, főként közfoglalkoztatás keretében. Az önkormányzatok, intézményeik, alapítványok, egyesületek, egyéb civil szervezetek által működtetett un. hosszú idejű közfoglalkoztatásban 693 fő vállalt munkát, az országos (Közút, erdészetek, ÉMVIZIG, MÁV, egyházak stb) közfoglalkoztatás 245 főnek biztosított munkalehetőséget, az önkormányzatok által szervezett értékteremtő START programokban 905-en dolgoznak.

A mintaprogramokban az értékteremtés került célkitűzésre, amely leginkább a mezőgazdasági programokban realizálódott, zöldség- és burgonyatermesztéssel foglalkoztak. Néhány önkormányzat állattenyésztésbe is belekezdett, sertés, juh, szarvasmarha és baromfi tartását és tenyésztését végezték.

A megtermelt növényi és állati termékek feldolgozásával is próbálkoznak egyes önkormányzatok (Erdőhorváti, Komlóska, Olaszliszka, Vajdácská), savanyítás, kecskesajt készítés, tésztagyártás, stb. Az előállított termékeket elsősorban a közétkeztetésben használják fel, a többletet értékesítik. A foglalkoztatottak többféle képzésben is részt vettek, zöldségtermesztő- savanyító, állattartó, burkoló, kőműves, zöldterület karbantartó, takarító, betonelemgyártó, pék, konyhai kisegítő, fakitermelő, virágkötő szakmákban.

Az önkormányzatok a többi programban is törekszenek az értékteremtésre, pl.: a belvízelvezető árkokat a maguk készítette betonelemekkel burkolják, a közutak, járdák karbantartásánál az általuk előállított járda- és térburkoló köveket építik be, az épületek fűtését a begyűjtött faaprítékkal végzik, a többletből biobrikettet állítanak elő, amit

értékesítenek. Az egyes termékek előállítás, értékesítése alapja lett az önfenntartó vállalkozásoknak, szociális szövetkezeteknek, amelyek az elsődleges munkaerő-piacon hoznak létre munkahelyet a településeken.

Nyári diákmunka támogatásával amelyre az éven először vállalkozások is pályázhattak az önkormányzatok mellett, 232 fiatal végzett értékteremtő munkát a szünidőben.

Támogatás nélkül foglalkoztatottá váltak száma:

2018. évben 484 fő helyezkedett el támogatás nélkül. Ebből 431-en önállóan létesítettek munkaviszonyt, 53 fő támogatás nélkül általunk közvetítve helyezkedett el. A támogatás nélküli foglalkoztatás csökkenésének oka, hogy egyre szélesebb körű támogatást, kedvezményeket tudnak igénybe venni a munkáltatók az álláskereső után foglalkoztatás bővítésére.

A közfoglalkoztatási programok és foglalkoztatási adatok Sárospatak városban.

START mintaprogramok közfoglalkoztatási adatai:

Programok	2016. évi költség mFt	fő	2017. évi költség mFt	fő	2018. évi költség mFt	fő
Belvíz	26,8	30	12,5	14		
Helyi sajátosságokra épülő	42,9	30	20,2	15	42,9	30
Illegális hulladéklerakók megszüntetése	7,6	10	7,8	10	8,0	8
Közút	26,9	30	27,8	31	17,9	20
Mezőgazdasági	101,0	70	100,1	62	70,3	55
Speciális PILOT program			9,6	20		
Egyéb mintaprogram	13,9	4				
Összesen	219,1	174	178,0	162	139,1	113

Hagyományos közfoglalkoztatás:

Intézmények	2016. évi költség eFt	fő	2017. évi költség eFt	fő	2018. évi költség eFt	fő
Sp.Római Katolikus Plébánia	6539	5	4960	4	5018	4
Sárospatak Város Önk.	42037	62	8510	178	57041	137
Vay M. Ref. Szakképző Iskola	1388	1	3544	4	1 940	3
Carolina Óvoda	2159	2	2380	3	4153	4
A Művelődés Háza	4929	4	6113	4	3909	4
INNOVO-PATAK	1043	1	1064	2	0	0
Szentesi Zoltán.	4240	3	6978	5	6268	5
Gondozási Központ	6324	5	8333	6	6687	5
Kertész László	14375	11	14941	12	10402	10
MNM Rákóczi Múzeum	623	2	8314	6	6687	5
Városi Önk. Rendelő Intézete	2448	2	2505	2	0	0
Római Katolikus Egyházi Gyűjtemény	1353	1	1813	2	715	1
Sárospataki Tankerületi Központ	21510	21	76584	70	44862	83
Örömhírvétel Görög Kat. Óvoda			271	1	1879	2
Sárospatak Torna Club	2158	2	2297	2	1520	1
SIDINFO Kft.	2776	2	2839	2	2807	2
Szent Erzsébet Kat. Ált. Isk.	9425	7	8726	8	8725	12
Zempléni Vizilabda Klub	2159	2	4559	4	4402	3

Sárospatak Községi Nonprofit Kft.	0	0	1974	2	1173	1
Zemplén Help Alapítvány	5505	5	5077	5	5933	5
SUSI	860	2	3176	4	5518	4
Spatak-Végardói Görögkat.Egyházközség	1079	1	1066	1	1074	1
ARTÉRT Óvoda	322	1	204	1	1403	1
ÚJ Art Ért Alapítvány	1388	1	1419	1	1403	1
Zempléni Lovas Egyesület	0	0	787	1	0	0
Összesen	134640	143	178434	330	137621	294

Humánerőforrás fejlesztés, munkaerőpiaci-képzés:

A nyilvántartott álláskereső képzését fontosnak ítéljük és próbáljuk egyfelől korrigálni az iskolarendszerű képzés hiányosságait és harmonizálni azt a munkaerő-piaci igényekkel, másfelől a megszerzett tudással értékesebbé tenni őket, mint potenciális munkavállalókat az elsődleges munkaerőpiacon.

A 2018. évben megvalósult uniós finanszírozású munkaerő-piaciképzéseinken 197 fő vett részt, az alábbi területeken:

Képzések:	fő / GINOP 5.1.1	fő / GINOP 5.2.1
kozmetikus	4	7
személy-vagyonőr	7	5
óvodai dajka	11	7
targoncavezető	9	5
virágkötő	10	6

hegesztő minősített	11	5
földmunkagép kezelő	1	
alapfokú angol+ECDL	6	1
pénzügyi-számviteli ügyintéző	1	3
pedagógiai- és családsegítő munkatárs		2
7-8 oszt.+ kisgép üzemeltető		3
GKI	1	
összesen:	64	44

képzések:	fő / GINOP 6.1.1.
pék	19
konyhai kisegítő	16
gát-és csatornaőr	4
fakitermelő	17
virágkötő	16
konyhai kisegítő	17
összesen:	86

- Munkaerő-piaci szolgáltatások:

Kirendeltségünkön a sárospataki lakosoknak az alábbi szolgáltatásainkat tudjuk megajánlani:

- álláskeresési technika oktatása
- álláskereső klubfoglalkozás
- munkaerő-piaci információk nyújtása
- munkavállalási tanácsadás
- pályaválasztási és pályakorrekciós tanácsadás
- impulzusfoglalkozás
- reintegráló tréning

2018-ben az Ifjúsági Garancia Rendszer (IGR) és annak keretében megvalósuló Ifjúsági Garancia munkaerő-piaci programok lebonyolításában a járási hivatalok foglalkoztatási osztályai vesznek részt. A program célja a 25 év alatti fiatalok elhelyezkedésének elősegítése szakmai képzések, foglalkoztatási támogatások, munkaerő-piaci szolgáltatások nyújtásával.

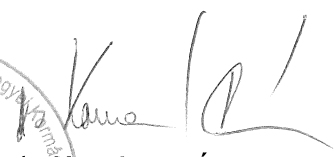
Sárospatak város a gesztora a Területi Operatív Programnak (TOP 5.1.2.) amely 54 önkormányzat összefogásával valósul meg. A program fő célja, hogy párbeszédre, együttműködésre ösztönözze a projektben részt vevő települések munkaerő-piacának szereplőit a foglalkoztatás gondjainak enyhítése érdekében. A projekt megvalósítása során a helyi vállalkozások megfelelő munkaerőhöz jutnak, ugyanakkor a hátrányos helyzetű célcsoportokban csökken a munkanélküliség aránya, ami a térség megfelelő humán erőforrásának biztosításához és gazdasági versenyképességének növekedéséhez vezet. A projekt eredményeként helyi igényeknek megfelelő képzési és támogatási rendszer jön létre, melynek keretében 350 fő kerül bevonásra munkaerő-piaci programokba, ekképpen javítva a projektben részt vevő települések foglalkoztatási mutatóit. A széleskörű partnerségi együttműködés további résztvevői: a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal és a Járási Kormányhivatalok, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a térség munkaadói. A paktumhoz csatlakozó önkormányzatok lehetővé teszik képzési és foglalkoztatási programok megvalósítását a köz- és gazdasági szféra partnerségében, valamint a hátrányos helyzetű, megváltozott munkaképességű munkavállalók munkaerő-piaci elhelyezkedését. A projekt emellett kedvező bértámogatási lehetőségeket és egyéb szolgáltatásokat biztosít a térség munkaadói számára.

Készítette: Baranyi József

osztályvezető

Sárospatak, 2018.12.03.

dr. Komáromi Éva
járási hivatalvezető

SÁROSPATAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

/2018. (XII. 14.)

h a t á r o z a t a

a foglalkoztatás helyzetéről, a munkanélküliség alakulásáról Sárospatak városban

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete tárgybani tájékoztatót megtárgyalta és azt tudomásul vette.

Sárospatak Város Önkormányzat Képviselő-testülete köszönetét fejezi ki a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Sárospataki Járási Hivatal vezetőjének és munkatársainak a végzett munkáért.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal